

YTTRANDE

Dnr 02-300-2006

2006-05-04

Utbildnings- och kulturdepartementet
 Universitets- och högskoleenheten
 103 33 STOCKHOLM

Förslag till författningsändringar med anledning av en ny utbildnings- och examensstruktur för den högre utbildningen (dnr U2006/2478UH)

Kungl. biblioteket (KB) har tagit del av det utskickade förslaget och har synpunkter på de målformuleringar för ”färdighet och förmåga” som finns formulerade i examensbeskrivningarna i Bilaga 1 och 2.

Sammanfattning

KB anser att det är angeläget att målen för förmågan att söka och värdera information anges på ett tydligt sätt i examensbeskrivningarna.

Vi föreslår därför följande:

- att målformuleringen för generella examina på grundnivå under ”Färdighet och förmåga”, omformuleras till:

” – visa förmåga att **söka, värdera** och kritiskt tolka relevant information /.../.”

- att målformuleringen för yrkesexamina, under ”Färdighet och förmåga”, omformuleras till

”- visa förmåga att **söka**, kritiskt granska och använda relevant information /.../.”

- att mål för att söka och värdera information läggs till de examensbeskrivningar där sådan målformulering saknas enligt det föreliggande förslaget.

Bakgrund

I prop. 2004/2005:162 anger regeringen att examensbeskrivningar ska innehålla mål för överförbara kunskaper för att tillgodose kravet på anställningsbarhet. Som exempel anger man särskilt *förmåga att söka information och att självständigt tillägna sig nya kunskaper* (prop. 2004/2005:162, s. 99). 1 kap. högskolelagen innehåller en liknande formulering - *söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå* (prop. 2004/2005:162, s- 8-9).

I det föreliggande förslaget på målformuleringar för högskole- och kandidatexamen på grundnivå används en annan formulering: *visa förmåga att samla och kritiskt tolka relevant information*.

KB menar att man bör behålla de begrepp som redan återfinns i 1 kap. 9 § högskolelagen, dvs. *söka* och *värdera*, istället för det mer allmänna begreppet *samla*.

Att söka information innefattar förmågan att formulera sökfrågor, välja informationskällor, effektivt söka i dessa och välja ut dokument för användning i en specifik frågeställning eller för litteraturgenomgången i ett vetenskapligt arbete. Att söka information kräver därför en utvecklad förmåga som inkluderar färdigheter, värderingsförmåga och förhållningssätt.

Begreppet *samla* antyder att information kan samlas in utan ett kritiskt och värderande förhållningssätt.

Målformuleringen för generella examina på grundnivå bör omformuleras

I både proposition och högskolelag uttrycks en avsikt som på ett tydligare sätt bör framgå i examensbeskrivningarna vad avser förmågan att söka och värdera information. Vi föreslår därför en ändrad målformulering för högskole- och kandidatexamen.

”- visa förmåga att *söka, värdera* och kritiskt tolka relevant information [...].”

Målformuleringen bör även ingå i examensbeskrivningarna för yrkesexamina

KB anser att färdigheten att kunna söka och värdera information är relevant för alla utbildningar där det finns kursfordringar på ett självständigt arbete (examensarbete) och där utvecklingen inom yrkeslivet kräver ett livslångt lärande. Vi föreslår därför att ovanstående tillägg även bör få genomslag i examensbeskrivningarna för yrkesexamina. Vi föreslår därför en utökad målformulering under ”Färdighet och förmåga” för de yrkesexamina där en målformulering redan finns:

”- visa förmåga att **söka**, kritiskt granska och använda relevant information /.../.”

Vidare föreslår KB att mål för att söka och värdera information läggs till de yrkesexamina där sådan målformulering saknas enligt det föreliggande förslaget.

Målformulering för examina på avancerad nivå

Eftersom utbildning på avancerad nivå och forskarnivå enligt högskolelagen innebär fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till grundnivå, förutsätter KB att förmåga att söka och värdera information är inkluderat i de angivna målen för de högre nivåerna.

I detta ärende har riksbibliotekarie Gunnar Sahlin beslutat. Förste handläggare Christina Jönsson Adrial har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även Jan Hagerlid och Kungl. biblioteket/BIBSAM:s arbetsgrupp för nätbaserat lärande deltagit.

Gunnar Sahlin

Christina Jönsson Adrial